

"לעורך ליבני"

מאמר שבועי לבני ישיבות ואברכים

פרשת ויגש תשפ"ו גליון מס' 15

בלשון הקודש ילד נקרא תינוק, 'תינוק' זה מלשון יונק, למה לקרוא לו דווקא על שם שהוא יונק? כי זה כל מהות הילד! ילד הוא מקבל! זה ההגדרה הלמדנית על ילד.

המבוגר הוא נותן, דא עקא שלפעמים המבוגר לא הצליח לעבור מהילדות לבגרות בצורה חלקה ונשאר לו שאריות של ילד שלא עוזבות אותו, והוא עדיין רוצה לקבל! זה משפיע על הרבה מישורים, בין היתר על הקושי להודות! כי תודה זה נתינה! יהושוע אמר לעכך 'תן' תודה לאלוקים, תודה זה לתת!

שנולד לי הבן הראשון, פתאום התחלתי להעריך את הוריי, למה? פשוט מאוד, הילד התחיל לבכות באמצע הלילה, פתאום אמרתי לעצמי, רגע! אני גם פעם הייתי תינוק! ומן הסתם אין סיבה לחשוב שלא בכיתי בלילות, ומי שהיה שמה בשביל לשמוע את בכיי, היו הוריי...

יש לי שאלה. הרי מסברא לא התחדש לי כלום, אם היית שואל אותי לפני, האם תינוק דרכו לבכות בלילות, הייתי עונה לך פשיטא, אז מה התחדש לי שנולד לי תינוק? התשובה: חידוש לא שכלי. חידוש חווייתי, פעם ראשונה אני חווה ילד מפריע לאבא לישון בלילה.

שבוע שעבר הרבה שאלו למה הנושא של הודאה לא קשור לבחורים.

בחור זה לא גיל שיודע להודות מעומק הלב

למה לזלזל? מה אתה מרוויח מזה שאתה מקטין את הבחורים ואומר להם שהם לא יודעים להודות? התשובה: היא כי אני רוצה לשים פוקוס על עולם אחר שבו הבחורים אמורים להיות, וכידוע בשביל להבין טוב מה סברת תוספות, לפעמים הדרך הכי טובה היא לראות קודם את רש"י!

בחור, זה הגיל של השטייגען!!!

קראתי פעם בשם אחד מגדולי הדור הקודם חידוש עצום! מצווה שאי אפשר לעשותה על ידי אחרים דוחה תלמוד תורה. אבל! היינו דווקא במבוגר, אבל בבחור שכעת הלימוד שלו הוא לא רק מצוות תלמוד תורה, אלא העמדת צביון חייו לכל המאה עשרים, לכן תורתו דוחה אפי' מצווה שאי אפשר לעשותה על ידי אחרים.

אתה בחור? שב תלמד תעשה שטייגען! אל תחפש מצוות נדירות, אל תחפש סגולות, אל תחפש קברים, יהיה לך מספיק זמן אחרי החתונה לעשות את זה

אם כבר דיברנו על הבדלים בין מבוגר לילד, אולי נדבר קצת על ילד ועל מבוגר ועל מה שבניהם

אתה בחור? 'הודאה' לא בשבילך

אני עושה הכל בשביל הילד שלי, אבל הכל, והוא לא עושה כלום בשבילי, הוא ילד לא פשוט! הוצאתי עשרות אלפי שקלים על טיפולים ודברים, התרוצצתי בעשרות ישיבות בשביל שיקבלו אותי, והוא אפילו פעם אחת לא אמר לי תודה!

אגואיסט זה לא מילה, כפוי טובה אמיתי! והוא גם לא משתף פעולה, אני קובע לו תור בטיפול הוא לא בא, לא מפריע לו שישלמתי 350 שקל על הפגישה הזו... הכסף שולם, והטיפול לא התרחש...

אז קודם כל תדע שאתה לא לבד, זה תופעה מצויה.

לפני חודש התקשר אלי אבא שפעם היה מדבר בדיוק כמוך, והיה דחוף לו לספר לי מה הבן שלו אמר בדרשת שבת חתן... תקשיב, הוא אמר לי, הבן שלי דיבר בסעודה שלישיית בשבת חתן שלו עצמו, באמצע הדרשה הוא התחיל לבכות על כך שהוא לא הכיר לי טובה על כל מה שעשיתי לו... פתאום בהבזק רגע אחד החתן דן קלט כמה עשו למענו, פתאום הוא התחיל להבין, פתאום הוא העריך... פתאום מפריע לו איך הוא לא שם לב? איך הוא עצם את העיניים?

מה קרה פתאום? שבע שנים הוא לא חשב על המילה תודה? שבע שנים של מסירות נפש מצד אבא ואמא, והוא בתגובה, בוחה בקיר? ועכשיו פתאום הוא בוכה ומודה? מה הולך פה? מה קורה פה?

בחור לא מעריך מה שעושים לו! ממש לא מרוע, וגם אם אתה בחור ואתה קורא עכשיו מה כתוב פה, ואומר לי שאתה מעריך, אתה תראה שבהמשך ההערכה תגדל.

חובות הלבבות מספר על אדם שאימץ ילד מגיל קטן, ובמקביל הוא הוציא אסיר מבית האסורים, האסיר לא גמר להלל ולשבח לפודהו, ואליו הילד המאומץ מעולם לא הודה לאביו החורג...

ילד לא יודע להודות! {הרחבתי שבוע שעבר שלהודות זה גם "שכויח" וגם "סליחה"}

ומה נראה לך שאברך כן יודע להודות? כולנו, כל אחד במקום שהוא אוחז קשה לו להודות.

הילד שבתוכנו מפריע לנו להודות.

מה ההבדל בין ילד למבוגר? חתימת זקן? תחומי התעניינות? זכות הצבעה בקלפי? לילד אסור לעשן... נו באמת... ההבדל המהותי הוא שילד הוא 'מקבלי' ומבוגר הוא נותן.

כל עוד אתה ילד אתה לא יכול לתת! אתה גם לא יכול להודות כי הודאה זה נתינה. תסתכל על ילד בן חמש, אם הוא גורם בשגגה צער לילד אחר הוא לא מבקש סליחה. זה פשוט כך. ילד הוא מקבל!

ילד שווה רצון. אבא שווה גבולות.

רגע אבל לפני שניה אמרנו שההגדרה של מבוגר זה נותן, ועכשיו אתה אומר שההגדרה של אבא זה גבולות! תחליט מה ההגדרה של מבוגר? אתה מבלבל אותי עם כל מיני לומדעס ואתה סותר את עצמך מיניה וביה....

התשובה, ילד שאין לו גבולות לא יכול לקבל! ההגדרה של אבא זה נותן! אבל בשביל לתת צריך גבולות! אז לפני שאתה מתחיל לתת שים גבול, אחרת הכל ילך לפח... ילד מפונק, הוא ילד אומלל, ילד מפונק הוא בסיכון גדול של פיתוח חרדות, תלות, כפייתיות {אל תשכח שגם אתה, היום יש בתוכך ילד, וגם הוא זקוק לגבולות, כמו אוויר לנשימה, רק שהיום יש בתוכך גם מבוגר, והוא יכול להעניק גבולות לילד שבך}

הסיבה שילד בלי גבולות גדל בלי אהבה למרות שאוהבים אותו וקונים לו קורקינט חשמלי, היא בגלל שאם אין גבולות, אז הכל שלי, ממילא אין לך מה לתת לי! אבל ברגע שיש גבולות אז לא הכל שלי, ואם הבאתי לי מתנה, אז שכוייח! זה נותן תחושת אהבה

אז ההגדרה של אבא זה גם נותן וגם גבולות, כי זה חייב ללכת ביחד. אבל נחזור לענייננו

ילד שנולד אין לו גבולות. הוא אוכל מתי שהוא רוצה, יושן מתי שהוא רוצה עושה הכל מתי שהוא רוצה, שהוא מגיע לגיל חצי שנה, אמא מלמדת אותו, שלא אוכלים בלילה, מחכים לבוקר, ורק אז אוכלים. אמא הציבה בפניו גבול! בלילה אין אוכל!

הילד מגיע לגיל שנה וחצי הילד מתחיל לאט לאט לאכול לבד. הוא רוצה לישון כל היום, אמא מלמדת אותו שביום לא יושנים הרבה, עיקר השינה זה רק בלילה. הילד גודל עוד קצת אמא מסבירה לו שבשבת לא מדליקים חשמל, {היא עוד לא נכנסת איתו לנושא האם זה מדאורייתא או מדרבנן אבל הוא יודע שיש גבול נוסף שלא עוברים אותו, חילול שבת!} ככל שהילד גדל, הוא סופג מאבא ואמא עוד ועוד גבולות. הילד גודל! הוא מצידו רוצה לדבר באמצע שיעור, אבל אבא מלמד אותו על גבול נוסף! אסור לדבר בשעה שהמלמד בכיתה מוסר שיעור. הילד ממשיך לגדול, אבא מלמד אותו שאסור לפספס קריאת שמע בזמנה.

לסיכום הילד נולד יצור בלתי מוגבל, חופשי לגמרי, הוא רק רוצה ורוצה ורוצה, ואבא רק אומר לו כל הזמן לא! לא! אסור! אסור!

מתחרש כאן מאבק איתנים!

האבא כל היום משית גבולות על הילד, והילד כל היום רוצה, ורוצה, ורוצה.

אתה במתח לשמוע מי ניצח במאבק הזה? תשמע זה לא פשוט, לפעמים האבא מנצח לפעמים הילד מנצח, אבל אתה יודע מה קורה שמישהו מנצח? השני מת!

אתה זוכר מה אמרתי לך? מה מסמל אבא? גבול. מה מסמל ילד? רצון!

אם הילד ניצח את האבא, אז הוא זורק את כל הגבולות! אין שבת אין כיפה אין תורה אין מצוות {רח"ל} ככה הילד ניצח!

אם האבא ניצח אז הילד זורק את כל הרצון! אין רצון אין חיות, ואז אנחנו פוגשים בחור צו"ל. יש כמה סוגי צולייים, זה מהסוג "הצו"ל מתנצל" שמחק את עצמו, מהסוג שמרבה לבקש סליחה, כזה שחי לעצמו, בודד כזה.

יש משפט שאומר במלחמה אין מנצחים! כולם מפסידים!

אז מה עושים?

בא נחזור חזרה לזירת הקרב. בצד אחד עומד אבא, בצד שני עומד ילד, וביניהם גדר הפרדה, כל אחד עם כלי הנשק שלו, ועם הפרוקסי שלו, ועם התחבולות שלו, מישהו חייב לנצח, וכבר אמרנו במלחמה אין מנצח!

תשנה גישה! אתה לא מול אויב, אתה לא במלחמה! יש לילד רצון, אל תיירט אותו עם כיפת ברזל. אתה צריך להנחיל גבולות, אתה לא צריך להנחיל לו מיצר!

שאתה אומר לילד שלך את המילה לא! {אתה חייב להגיד לו אותה}, אתה צריך להבין את הקושי שלו לקבל אותה. אתה צריך רק לא למחוק את הרצון שלו

שבועות קודמים דיברנו על שתי סוגי מנועים שמפעילים בן אדם {א} פחד ב {רצון

יש לילד שלך מנוע טורבו של רצון, הוא יעבוד אם רק לא תזיק לו! בזמן שאתה מעמיס עליו גבולות, {ואוי ואבוי אם לא יהיה לו גבולות} שים לב כל הזמן שהרצון שלו חי נושם בועט.

תבין, כל עוד אתה חונק את הרצון של הילד שלך, כל עוד אתה חונק את הרצון של הילד שבך, אתה מאבד את כוח הילד וכוח המבוגר.

כל עוד לא תתן כבוד לילד שבך, אתה תצא קרח מכאן ומכאן, לא גבולות לא רצון.

איך אני נותן כבוד לרצון שלי?

להפסיק להחביא אותו מעצמך, השבוע שמעתי מפי רב שסיפר שניגש לתלמיד חכם אחד וביקש ממנו שישא הספד על אביו זצ"ל, ענה לו התלמיד חכם אני זקן ואין לי כוח, מה הבעיה? שאל אותו: תעלה תגייד כמה דברים על הנפטר וזהו? נראה לך אמר לו התלמיד חכם? אני אוהב כבוד! אני צריך להכין ווארט, לא יכול להגיד סתם איזה הספד עם סיפורים... זה אדם שלא מחביא את הרצון שלו לכבוד.

מעוניין להיות נציג העלון באיזור מגורך? צור קשר 0527109698

חדש ניתן להשיג את העלון בעמדות קול הלשון בחיפוש רבנים בשם "לעורר ליבי"

סיכום: הודאה זה נתינה {נתינה מולידה אהבה} הודאה זה גם 'שכוייח' וגם 'סליחה'!

מבוגר: נותן! ילד/יונק: לוקח!

מבוגר: משית גבולות! ילד: רוצה!

זהירות מהנזק לילד שלי, לילד שבי, זהירות מהנזק לימנעו הנקרא 'רצון'!

עם הרצון, הוא/אתה יכול לכבוש את העולם, עם הרצון, הוא עוד יכול לגדול ראש ישיבה אהוב על התלמידים, כזה שהישיבה מחזיקה אותו, כי היא צריכה אותו, ולא כי הוא לא מזיק.